

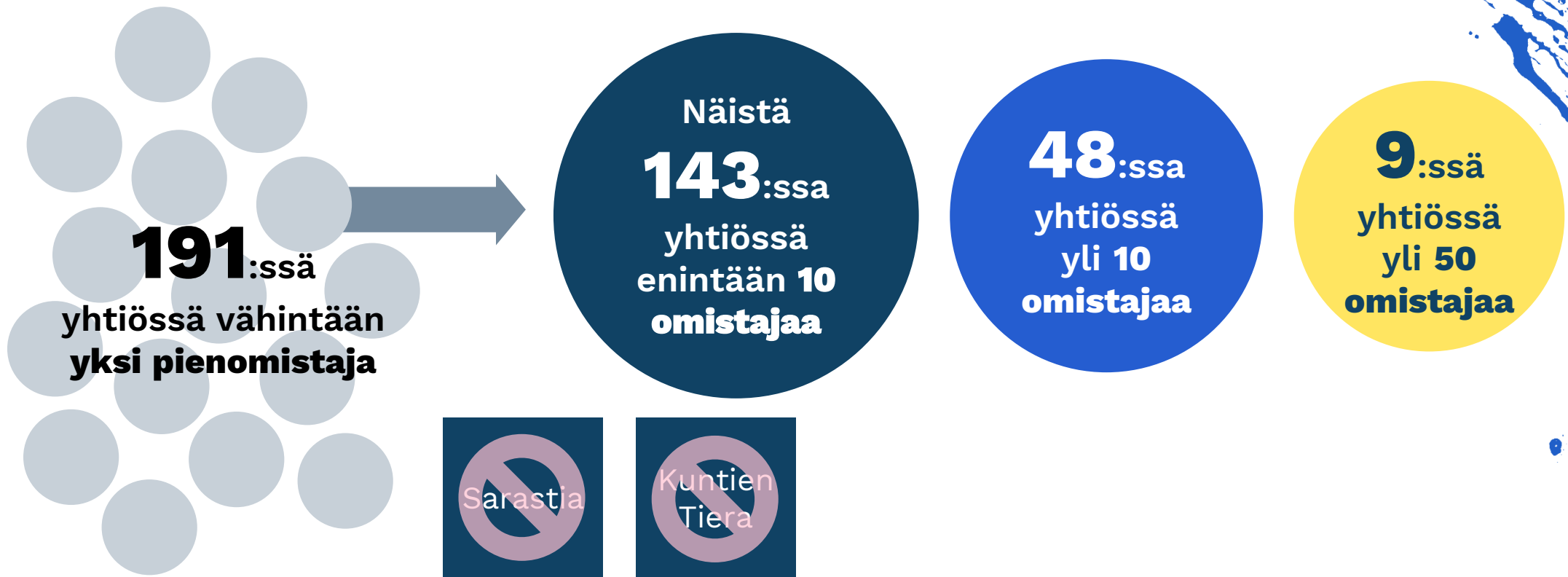
Kuntaliiton näkemys

**Hallintovaliokunnan kuuleminen 11.3.2026
HE 2/2026 vp hankintalain ja siihen
liittyvien lakien muuttamisesta**

Eeva-Riitta Högnäs, johtava juristi

Mistä puhumme, kun puhumme sidosyksikköongelmasta?

10 %:n ero 10 omistajaan?

143 yhtiötä

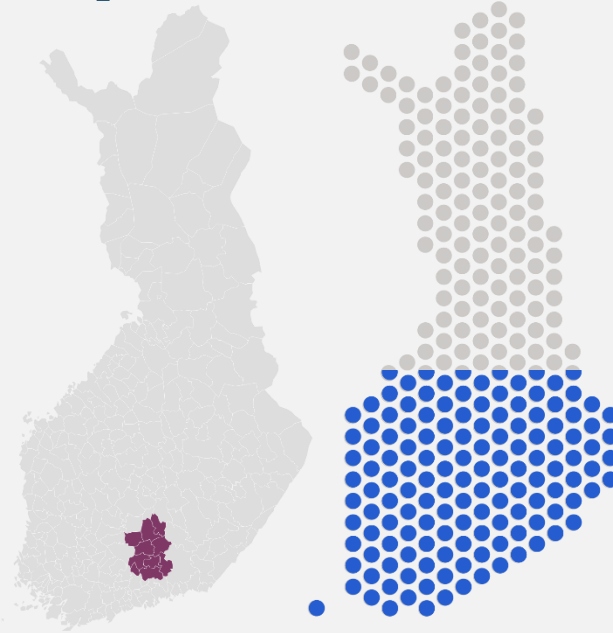
jotka:

- selvittävät kuluja
- maksavat toinen toisilleen osakkeiden arvoja
- jumppaavat osakassopimuksia ja käyvät neuvotteluja

800 000 euroa

5-7 miljoonaa euroa

Puoli maakuntaa vai puoli Suomea?

Pienet jäävät ulos

Saimaan Tukipalvelut Oy:

Lappeenrannan kaupunki
omistaa 63,7 %

Etelä-Karjalan
hyvinvointialue 30,1 %

Imatran kaupunki 5,9 %

Savitaipaleen kunta 0,2 %

Taipalsaaren kunta 0,1 %

Mitä kaikkiin näihin yhtiöihin puuttuminen maksaa?

**Kuntaliiton
karkea arvio:
600
miljoonaa euroa**

**PWC:n arvio:
450
miljoonaa euroa
ICT- ja taloushallinnon
osalta**

Hankintalakiuudistuksen in house-säädösten muutoskustannusvaikutukset

Kustannusten arvioidut vaikutukset suhteutettuna kuntien tuloveroprosentteihin verovuonna 2024. Vaihtoehtoisissa laskelmissa toinen on laskettu sillä oletuksella, että laissa on säädetty jätehuoltoa koskeva poikkeus vähimmäisomistuksesta.

Lähde: Verohallinnon tilastotietokanta, Tilastokeskus

Kuntanimi	Muutoskustannus, euroa	Vaikutus kunnan tuloveroprosenttiin %-yksikköä	Muutoskustannus jossa poikkeukset, euroa	Vaikutus kunnan tuloveroprosenttiin %-yksikköä	Erotus (P - S) %-yksikköä
Hartola	544 000	1,3	542 000	1,3	0,0
Hämeenlinna	1 140 000	0,1	1 095 000	0,1	0,0
Kempele	1 130 000	0,3	1 100 000	0,2	0,0
Kärsämäki	600 000	1,7	500 000	1,4	0,3
Lappeenranta	2 050 000	0,1	1 550 000	0,1	0,0
Mikkeli	3 150 000	0,3	2 800 000	0,3	0,0
Nurmijärvi	1 930 000	0,2	1 830 000	0,2	0,0
Salla	1 300 000	2,2	1 300 000	2,2	0,0
Savitaipale	2 560 000	4,5	2 250 000	4,0	0,5
Taivassalo	443 000	1,3	443 000	1,3	0,0

Valtion kyberturvallisuusjohtaja HE:ssa:

”Kyberturvallisuuden osaamis- ja tietotaso romutettaisiin uudistuksen toteutuessa. Nykyisissä yhteistyörakenteissa osaaminen on ollut käytettävissä ja turvaamassa palveluiden jatkumista yhteisesti sidosyksiköiden kautta.

Vaikutukset olisivat kestäättömät nykyiset, koko ajan lisääntyvät uhkakuvat huomioiden.

Osaajia ei uudistuksen toteutuessa riittäisi kaikille niitä tarvitseville, eivätkä toisaalta taloudelliset resurssit monilla kunnilla riitä omien osaajien palkkaamiseen.

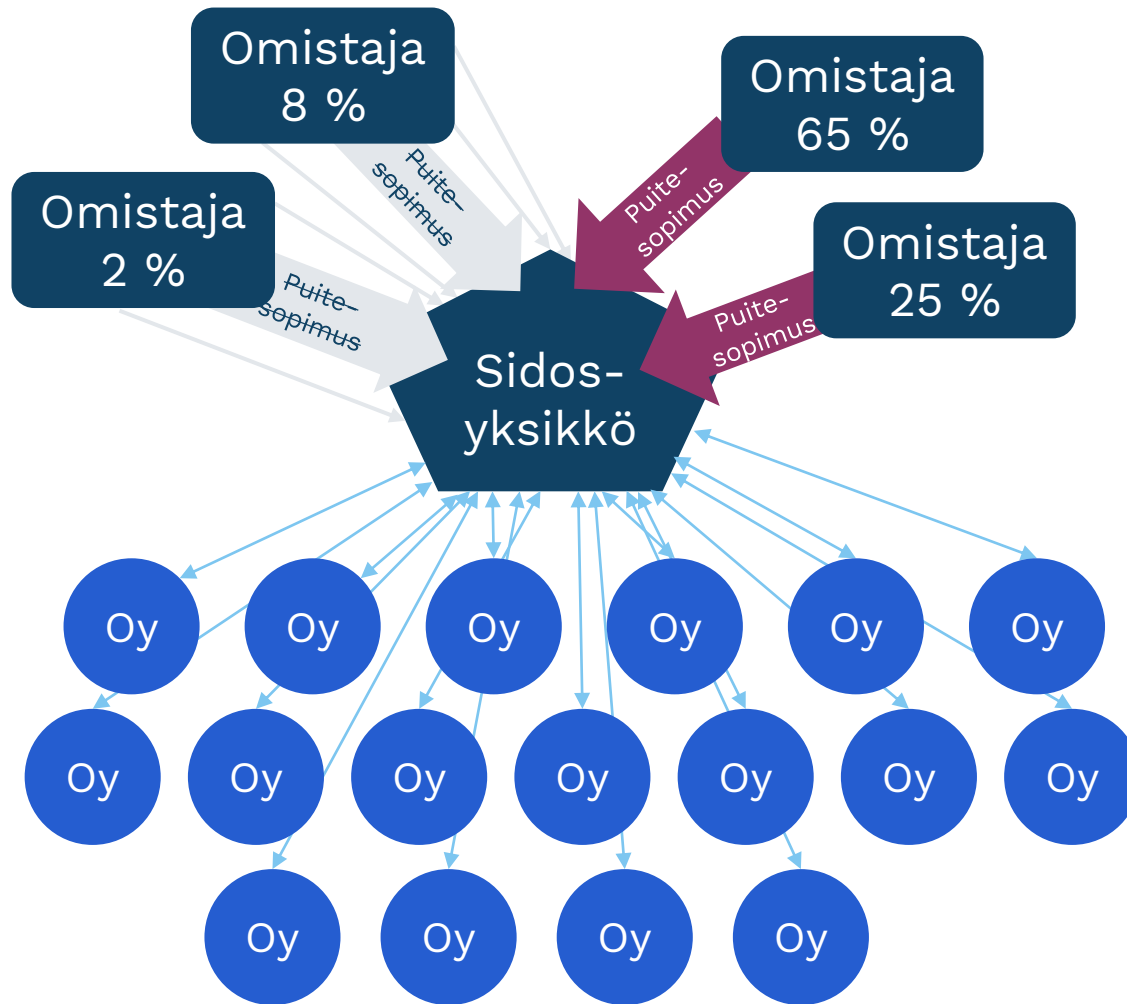
Organisaatioiden osaaminen ei uudistuksen toteutuessa riittäisi näiden vaateiden täyttämiseen eivätkä uhkakuvat ja riskit huomioiden riittävään varautumisen tasoon.”

Mitä tarkoittaa vuoden siirtymäaika?

Omistusjärjestelyistä päätöksenteon kautta hankintoihin: vajaa kolme vuotta

Mitä tarkoittaa sopimusten irtisanominen?

- Esimerkissä volyymistä poistuu 10 %
 - Sopimus muuttuu olennaisesti (hankintalain 136 §): näidenkin sopimusten uudelleenkilpailutus
- Vaikutusten arvioinnissa ei ole otettu huomioon yritysten asemaa
 - Ymmärretäänkö vähimmäisomistusvaatimuksen vaikutukset?
- Kuka korvaa vahingonkorvaukset ja sopimussakot?
 - Pieni kuntako? Sen lisäksi, että sen vastuulle tulevat tuplakulut uusista sopimuksista?
 - Lain tulee ottaa näihin kantaa

Kuntaliiton muutosesitykset

Viallista mekanismia vaikea korjata tekstitse

- Perussiirtymäaika vähintään kolme vuotta, kuten terveystalveissa
 - 30.6.2029
- Jätehuolto käsiteltävä samaan aikaan
 - Muutoin eduskunta ei tiedä, mistä se päättää
- Muutuskustannukset korvattava kunnille ja varmistettava riittävä tuki
- Kansallisen ulosmyyntirajan poistaminen ja muuttaminen hankintadirektiivin mukaiseksi (20 %) helpottaisi siirtymää merkittävästi

Kiitos. Tack.

Eeva-Riitta Högnäs

Johtava juristi

eeva-riitta.hognas@kuntaliitto.fi

+358 41 506 3414

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi